

लहना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौया आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वा:पौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया निति
लुमंका दिसँ ।लक्ष्मण जमाल 'चिलिंमि'
प्रोप्राइटर

लाखा छँ

LAKHA CHHEN

सोह्रखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ८३६०७५८

थुकि दुने

गुथि विधेयक व भंगु सरोकार
श्रीकृष्ण महर्जन

-२

नास:घा:या उत्पति व हेमाघा:या महिमा
कल्याण मित्र

-३

विश्वकप टि-२० कासाया अभियानय् नेपा: ?
प्रजित शाक्य

-६

ल्लो-अप

रुक्साना महर्जन
कलाकार

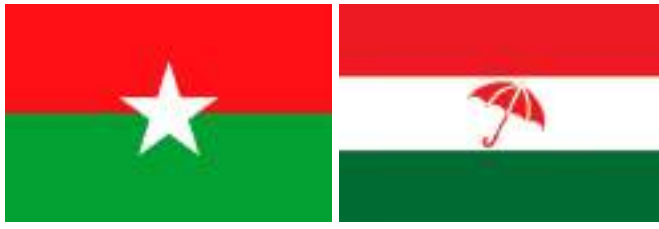
एकीकरणया मूल समस्या नेतातय्गु ब्यवस्थापन

वार्ता निरन्तर जुयाच्चंगु, सैद्धान्तिक सहमती कायम

लहना संवाददाता

समाजवादी पार्टी नेपाल व राष्ट्रिय जनता पार्टीया दथुइ एकताया निति तिब्र रुप बहस सहलह सुरु जुयाच्चंगु दु । उकिया निति निगुलिं पाटीया शिर्ष नेतातय्गु दथुइ सहलह ब्याकेगु ज्या जुयाच्चंगु दु । थ्व इलय् निगु पार्टीया दथुइ एकता याय्गु निति सैद्धान्तिक रुप सहमति कायम हे दु धका: छम्ह नेता धयादीगु दु । न्हापा नयाँ शक्ति पार्टी नेपाल व संघीय समाजवादी पार्टी नेपाल एकता याय्गु निति तयारी या:गु इलय् हे राष्ट्रिय जनता पार्टीयात न एकता याय्गु कुत: या:गु ख:सा अबले राजपाया नेतातय्गु दथुइ समस्या दुगुलिं उगु पार्टी एकताया प्रक्रियाय् मव:गु ख: । तर पिने धाय्गु इलय् धा:सा ससफो सरकार त्व:ता: पिहां वय्मा: धका: धा:गु दु उकिं याना एकता मज्गु धका: धा:गु ख: ।

आ: वया समाजवादी पार्टी नेपाल सरकार त्व:ता: वयेत तर्क तयार जुइ धुंक्गु इलय् राजपाया नेतृत्वयात गुगु कथं व्यवस्थापन याय्गु धइगु बारे हे दक्कले त:धंगु समस्या जुयाच्चंगु दु धका: सूत्रं धा:गु दु । राजपा शौकन्ह्य् अध्यक्ष मण्डल दय् का सञ्चालन यानाच्चंगु दु । खुम्ह अध्यक्ष

राजपालिसे एकता लिपा संविधान संशोधनया माध्यमं आदिवासी जनजाति, मधेसीनिसें दलित व उत्पीडित समुदायया मागयात ज्वना आन्दोलनय् क्वहां वनेगु तयारी

मण्डलयात पार्टी एकीकरण याना गुगु थासय् तय्गु धइगु हे आ: एकताया सवालय् त:धंगु समस्या जुयाच्चंगु दु । खुम्ह हे नेतात मूल नेतृत्वय् तल धा:सा नयाँ शक्तिपाखें व:पिं व संघीय समाजवादी पार्टीपाखें व:पिनि बरिष्ठ नेतातय्गु थाय् बिइगुलिइ समस्या जुइगु जुया हे थ्व इलय् पार्टी एकताया बारे अन्तिम टुंगो लगे याय् मफ्याच्चंगु ख: । आ: नेतृत्वया मोडल गुज्व:गु दयेकेगु धइगु बारे हे विशेष बहस जुयाच्चंगु दु ।

२ नम्बर प्रदेशया सरकार आ: समाजवादी पार्टी नेपालया नेतृत्वय् दुसा कन्ह्य वना राजपालिसे एकता जुइगु अवस्थाय् नेकपापाखें छुं हे याय् मफ्याच्चंगु जुया थ्व निगु पार्टी एकता लिपा जक केन्द्रीय सरकार त्व:ता: वनेगु तयारी यानाच्चंगु दु

धका: धा:दु । ओली सरकारं यदि छुं जुया केन्द्रीय सरकार त्व:तल धा:सा राजपापाखें न समर्थन मविइगु अवस्थाय् समाजवादी पार्टी नेपालया नेतृत्वया २ नम्बर प्रदेशया सरकारयात समस्या जुइगु जुया हे सरकारया सवालय् समाजवादी नरम जुयाच्चंगु ख:सा आ: राजपालिसे एकता जुल धा:सा अ:पुक हे केन्द्रीय सरकार त्व:ता वनीगु अवस्था वइ धका: सूत्रं धा:गु दु ।

राजपालिसे एकता जुइ धुनेवं हे संविधान संशोधनया माध्यमं आदिवासी जनजाति, मधेसीनिसें दलित व उत्पीडित समुदायया माग ज्वना आन्दोलनय् क्वहां वनेगु तयारी सहित एकताया कुत: यानाच्चंगु ख: धका: समाजवादी पार्टी नेपालया छम्ह नेता जानकारी बियादीगु दु ।

गुथि विधेयक
विरोधी आन्दोलन
कमजोर याय्गु खेल

येँ । गुथि विधेयक विरुद्धया आन्दोलन चरम रुपय् थ्यने धुंका: आ:या अवस्थाय् सत्तापक्ष न्ह्युगु कथंया कार्यनीति दय्का न्ह्या: वंगु दु । सम्बन्धित मन्त्रीपाखें गुथि विधेयक हाकन हय्गु तयार सार्वजनिक रुपं अभिव्यक्ति बियाच्चंगु अवस्थाय् आ: गनं आन्दोलन तर्क कमजोर जूगु मखुला धका: न्ह्यस: ब्वलना व:गु दु । जन आन्दोलनया बलं गुगु कथं राज्यं विधेयक राष्ट्रियसभापाखें लित काल थ्व धइगु छपला लिच्युगु ख:सा आ: धा:सा आन्दोलनयात हे कमजोर याय्गु खेल तर्क म्हिताह:गु दु धका: सूत्रं धा:गु दु ।

गुथि विधेयक विरुद्धया आन्दोलनत कमजोर याय्गु निति नेवा:तय्गु दथुइ म्हितेगु ज्या यानाच्चंगु अले उकिं हे आन्दोलनयात लिच्व: लानाच्चंगु दु धका: नं सूत्रं धा:गु दु । आन्दोलन कमजोर याय्गु खेल जुयाच्चंगु जुइफु तर आन्दोलनयात निरन्तरता बिया वनेगु जुइ धका: आन्दोलनया छम्ह न्हयलुवा नं लहना वा:पौयात कनादीगु दु । पूर्व घोषित ज्याइव: कथं नेपा:या आदिवासी जनजाति, मधेसी नापं थारुतय्गु तर्क नेवा:तय्गु गुथि विधेयक विरुद्धया

ल्यं ७ पेजय्

विश्व सम्पदाय् तकं लिच्व: लाकीगु विधेयक

सरकारं नकतिनि लित का:गु गुथि विधेयकं विश्व सम्पदाया धलखय् लानाच्चंगु क्षेत्रयात तकं खतराय् लाकीगु लक्ष ज्वनाव:गु खनेदु । विश्व सम्पदा केन्द्र व युनेस्को, येँ ज्याकुथि पीदै न्ह्य: स्वनिग:या ७गु सम्पदालिसें मूर्त अमूर्त संस्कृतिया लिधंसाय् विश्व सम्पदाय् सूचीकृत या:गु ख: । विधेयकय् स्मारक क्षेत्रलिसे स्वानाच्चंगु कला, संस्कृति बुलुहुं न्हावावनीकथं प्रस्तावित जूगु खनेदु । युनेस्को नवीकरण याय्गु इवलय् मापदण्ड मगाना: खतराय् धलखय् तय् फइगु गुथ्या:तसें धा:गु दु ।

युनेस्को वि.सं. २०३६य् स्वंगु विषयया लिधंसाय् येँ, यल व ख्वपया दरबार स्क्वायर, स्वयम्भू, बौद्ध, पशुपति व चाँगुनारायण देग: विश्व सम्पदाय् सूचीकृत या:गु ख: । मापदण्डया न्हापांगु ल्याखय् नेवा: संस्कृति, निगुगु ल्याखय् वास्तुकला व स्वंगुगु ल्याखय् हिन्दू व बौद्ध धर्मया सम्मिश्रणलिसें उमिगु जीवन्त संस्कार व तन्त्र विद्यालिसेया प्रत्यक्ष स्वापू ख: । नेवा:तय्गु राष्ट्रिय

युनेस्को वि.सं. २०३६य् स्वंगु विषयया लिधंसाय् येँ, यल व ख्वपया दरबार स्क्वायर, स्वयम्भू, बौद्ध, पशुपति व चाँगुनारायण देग: विश्व सम्पदाय् सूचीकृत या:गु ख: ।

संगठन नेवा: देय् दबूया नाय: नरेश ताम्रकारं विधेयकं थोथी घ:पिनिगु पूजापर्व न्ह्याकेत पूर्यां घ:या नामय् तयात:गु जग्गा जमीन जक मखुसें विश्व सम्पदाया धलखय् दुथ्यानाच्चंगु क्षेत्रतकं खतराय् धलखय् लाइगु धयादिल । वय्क:या कथं विश्व सम्पदा क्षेत्रया युनेस्को दैयदसं अनुगमन याइ । 'उगु इलय् ऐन नियम निर्देशिका पालना मज्जसा चीकेगु सिफारिसतकं याय्फइ ।' ताम्रकारं धयादिल, '२०६८ सालय् गुथिया समस्या ज्यंकेत दय्क्कु आयोगं ब्युगु प्रतिवेदन कार्यान्वयन याय्त माग यानाच्चना ।'

ल्यं ७ पेजय्

तान्व:या पासा
कुल्फी
भापिया दिसँ ।
Himalayan Ice

धौ दुरु ध्य: बटर व
क्रिम बजारय् उपलब्ध दु

मुयैविनायक नगरपालिका, वडा नं.: १, सिफ्टार घन्सार, ख्वप
९८४२३५३३५९१, ९८१३३४९०१५, ९८१८६८७७२५

KATHMANDU
ORNAMENTS

New Baneswari, Kathmandu, Nepal
Tel: ४४७६७७, ४४८८९९, Fax: ४४७६९९
E-mail: info@kathmanduornaments.com
baneswari@kathmandu.com
Web: www.kathmanduornaments.com

सम्पादकीय

सिरिञ्ज आतंकयात कयाः गम्भीर जुइमाः

थौकन्हय् स्वनिगलय् जक मखु, स्वनिगः पिने न उतिकं हे आतंक न्यनाच्वंगु खः, सिरिञ्ज आतंक। थुगु आतंक यानाः थौकन्हय् हुलमुलय् जुइत वा सु न मनु लिक्क वल धाःसा आतंकित जुइगु अवस्था व्वलंगु दु। थ्व आतंकपाखें सर्वसाधारण मनुत थुलि आतंकित जुयाच्वंगु दु कि आः गन न वनेमाःसा थुकिया उपचार छु खः धइगु तर्क धाय्फूगु अवस्था मदु। थुकियात कयाः प्रहरी प्रशासन न ज्यके मफयाच्वंगु अवस्था अथवा आतंक न्यकीपिं मनुतयुत म्हासीके मफयाच्वंगु व आतंक भन्भन् न्यना वनाच्वंगुलिं न मनुतयुके मनोबैज्ञानिक त्रास अभ अफवा वनाच्वंगु दु।

सिरिञ्ज आतंक न्हापां यँया डल्लुइ जूगु धइगु बुखें वःगु इलय् तक मनुतयुसं थुकियात गम्भीरकथं मकाःगु खः। थुकियात कयाः विशेष यानाः व्वला सालेगु भावनां जक जुयाच्वंगु खः धइगु अनुमान याना वयाच्वंगु खः। जब प्रहरी प्रशासन यँया महाराजगञ्ज्य च्वंगु छगू रेष्टुरेण्टया सञ्चालक सन्तोष कार्कीयात थुगु आतंककया दोषीकथं ज्वनाः सार्वजनिक यात, उबलेनिसें मनुतयुगु बिचाःयात हिला बिल। वयकःया कथं थःत आनन्दया नितिं थजाःगु ज्या यानागु धकाः अभिव्यक्ति बीव गुलिस्थां थुकियात कयाः तसकं अमानवीय ज्या धकाः आपत्ति प्वकूगु दुसा गुलिस्थां थुगु अभिव्यक्तियात सहजरूपं पचय् याय् फयाच्वंगु मदु।

सिरिञ्ज आतंकपाखें विशेष यानाः मनुत दीर्घकालीन व तसकं ग्यानापूगु लव्य एचआइभी एडस व हेपाटाइटिस बी न्यकेगु तातुनां यानाच्वंगु आशंका ग्यानाच्वंगु खः। खय्त ला थजाःगु तातुनां मजूसं थजाःगु घटनापाखें थीथीकथं आतंक व्वलनीगु स्वभाविक हे खः। गुगु थौकन्हय् जुयाच्वंगु दु।

थुगु घटना थौकन्हय् डल्लु न्यनावनाः यँया किपू काभ्रेया भ्वंतय् तक न थ्यनाच्वंगु दु। थौकन्हय् थजाःगु आतंकपाखें पीडित मनुत न्हियांन्हिथं अफवा वनाच्वंगु व अस्पतालय् वयाः थजाःगु घटनायात कयाः हेपाटाइटिस बी व एआरभी कायुत वइपिं अफवा वनाच्वंगु न अस्पताल श्रोतपाखें न्हयथनाच्वंगु न दु।

सिरिञ्ज आतंकयात कयाः मनोबैज्ञानिकपिन्सं मनुतयुके दइगु छगू मनोबैज्ञानिक समस्या वा थजाःगु लव्यया हुनिं थजाःगु व्यवहार क्यनाच्वंगु दइ धकाः न विश्लेषण यानाच्वंगु दु। मेपिन्त दुःख बियाः आनन्द कायगु छगू मनोबैज्ञानिक लव्यया हुनिं पीडकपिन्सं थजाःगु ज्या यानाच्वंगु दु धाःसां न थजाःपिं मनुतयुत गजाःगु सजाय बीगु खः धइगु खँय् धाःसा सचेत जुइमाःगु अवस्था दु। छायाःसा मनुतयुके आतंक न्यकेगु धइगु मनोबैज्ञानिक समस्या हय्गु व थ्व गुलितक घातक जुइ धइगु खँय् स्वयम् स्वास्थ्यलिसे सम्बन्धित विज्ञापिं व मनोविज्ञानलिसे सम्बन्धित मनोविज्ञतसें स्युगु खँ खः।

मनुतयुत स्वतन्त्रपूर्वक म्वाय्दइगु अधिकारयात तक हनन् जुइकथं न्यकीपिं थजाःपिं मनुतयुत नियन्त्रण कयाः कडा स्वयां कडा सजाय बीगु नितिं प्रहरी प्रशासन न उलि हे चनाखो जुइमाःगु खनेदुसा आतंकित याःमह सन्तोष कार्कीया बयानयात न उलि सहजकथं कयाः त्वःतेफइगु अवस्था मदु। आःया अवस्थाय् स्वयगु खःसा थ्व छगू गिरोह हे दुगु खः ला ? गुगु गिरोहपाखें मनुतयुत आतंकित याय्गु ज्या यानाच्वंगु दु। उकिं थजाःगु खँय् सम्बन्धित निकाय गम्भीर जुयाः मांकथंया कारवाही न्ह्याकेमाःगु आःया आवश्यकता खः।

गुथि विधेयक व भीगु सरोकार

गुथि विधेयकं कल्पना यानातःगु प्राधिकरणया संचालक समिति पूर्णतः सरकार नियन्त्रित जुइकथंया व्यवस्था यानातःगु दु। द्वलंद्धः गुथि संचालन यानाच्वंगुपाखें प्रतिनिधित्व याकातःगु मदु। थुकिया अर्थ नीति निर्माणया तगिमय् तकं सरोकारवाला पक्षयात बन्देज यानातःगु खनेदत।

श्रीकृष्ण महर्जन

‘गुथि सम्बन्धी कानूनयात एकीकरण व संशोधन यायुत दय्कूगु विधेयक-२०७५’यात कयाः नेवाःतयुसं तसकं विरोध यात। अन्ततः दुई तिहाई बहुमतया ओली सरकारं तर्क थुगु विधेयक राष्ट्रियसभां लित कायुत बाध्य जुल। थ्व धइगु ओली सरकारयात आःतकया दुने वःगु दकलय् तःधंगु धक्का खःसा स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतयुसं याःगु आन्दोलनया छगू तःधंगु उपलब्धि खः। नेवाःतयुसं याःगु आन्दोलनया हुनिं राजनीतिक पार्टीतयुत न छगूकथंया पाठ जुयाब्यूगु दु। तसकं भव्य व सभ्य आन्दोलनपाखें न उपलब्धि हासिल याय्फु धकाः प्रमाणित यानाब्यूगु दु। गुथि

जूगु खःसा फिब्व ख्यलय् जूगु प्रदर्शन जुल। प्रदर्शनया अन्तिम इलय् वयाः प्रहरी हस्तक्षेप यात। उगु हस्तक्षेपया विरोधय् नेवाःतयुसं आन्दोलन यात व आन्दोलन तसकं न्यनावन। अन्ततः हाकनं फिब्व ख्यलय् हे लखौं मनुत क्वकयाः प्रदर्शन याय्गु घोषणा जुल। उकिंयात कयाः ब्यापक तयारी जुल। लखौं नेवाःत सतकय् कुहां वइगु जुइवं ओली सरकारयात ब्यापक दबाव जुल। अन्ततः माइतीघर मण्डलाय् प्रदर्शन जुइगु स्वयां छन्हु न्हयः सनिलय् हे विधेयक लित कायुगु धकाः सम्बन्धित मन्त्रीं घोषणा यानादिल। उकिं यानाः फिब्व ख्यःया प्रदर्शन व विरोध सभायात खबरदारी सभाया रूपय् हिल। खबरदारी सभाय् न लखौं नेवाःत सतकय् कुहां वल। छगूकथं सभ्य व भव्य प्रदर्शन जुल। उकिं यानाः सरकारयात विधेयक राष्ट्रियसभां लित कायुत बाध्य जुल। अनं लिपा आन्दोलन यानाच्वंगु पक्ष आः खबरदारीयात निरन्तरता जारी याय्गु, गुथ्याःतयुगु सम्मेलन याना वनेगु अलय् मकाः धारणा हय्गु, विधेयकयात कयाः न्हूकथंया दय्केगु नितिं कानूनी ब्यवसायीतलिसे ब्यापक सहलह ब्याका वनेगु, आन्दोलनयात आदिवासी जनजाति,

न्हयथनातःगु मदु। अथे हे गुथि विधेयकं कल्पना यानातःगु प्राधिकरणया संचालक समिति पूर्णतः सरकार नियन्त्रित जुइकथंया व्यवस्था यानातःगु दु। द्वलंद्धः गुथि संचालन यानाच्वंगुपाखें प्रतिनिधित्व याकातःगु मदु। थुकिया अर्थ नीति निर्माणया तगिमय् तकं सरोकारवाला पक्षयात बन्देज यानातःगु खनेदत। उगु हे कथं गुथिया फुक्क चल, अलच सम्पत्ति, जायजेथा, छःपिनिगु मूर्तिनिसें फुक्क कथंया गुथ्याःतयुगु हक व दायित्व प्राधिकरणय् वनी धकाः च्यातःगु दु। निजी गुथि तकं आर्विल प्राधिकरणय् वनी धइगुया अर्थ नेवाःतयुसं थःथःगु परिवारपाखें न्ह्याका वयाच्वंगु गुथिया अधिकार तकं प्राधिकरणय् वनीगु अवस्था वःगु खः। अथे हे फुक्ककथंया गुथ्याःतयुगु अधिकार स्वतः समाप्त जुइ धकाः तकं च्यातःगु दु। न्हापाया समझदारी पत्र, सम्पत्ति पत्र, दानपत्र, लालमोहर, निस्साथे जाःगु फुक्क कथंया लिखित तकं आर्विल अर्थ मदइगु अलय् फुक्क अधिकार प्राधिकरणय् वनी धकाः तकं न्हयथनातःगु दु।

थुकथं निजी गुथिइ तकं गुथ्याःतयुगु छुं हे अधिकार मदइगु अवस्था व गुथिइ तकं प्राधिकरण हे मनुत नियुक्ति याय्गु खँ

विधेयकयात कयाः नेवाःत सतकय् कुहां वल। गुलिं थुयाः वल, अलय् गुलिं मथुसे वल धकाः धाय्गु नापनापं गुथि विधेयकयात कयाः न च्यूताः तया वनेमाःगु खःसा भावी लँपु स्पष्ट याय्माःगु थौया आवश्यकता न खः। उकिं गुथि विधेयकयात कयाः छाय् विरोध याय्माःगु खः धकाः स्पष्ट याय्गु कुतः यानाच्वना।

गुथि विधेयक विरुद्धया आन्दोलन

गुथि विधेयकयात कयाः नेपाः बैक्वेटय् गुथि संस्थानया अध्यक्षयात हे पाहांकथं व्वनाः अन्तर्क्रिया याय्गु ज्या जुल। उगु इलय् गुथि विधेयकयात कयाः ब्यापक सहलह जुल। अलय् गुथि विधेयक पारित जुल धाःसा नेवाःतयुगु धर्म संस्कृतिनिसें गुथि सभ्यता सम्पदायात तकं तःधंगु लिच्वः लाइगु ठहर यानाः उग्रिमय् हे ल्याय्महतयुगु इनापकथं जुलुस पिकयाः विधेयकयात च्याकेगु नापनापं माइतीघर मण्डला, फिब्व ख्यलय् प्रदर्शन याय्गु खँ क्वःछ्युगु खः। अलय् क्वःछिनाकथं जुलुस जुल, नापं विधेयक तकं च्याकाः आन्दोलन सुरु

मधेसीनिसें उत्पीडित समुदायपाखें समर्थन प्वके बीगुकथंया ऐक्यबद्धता ज्याइवःत याना वनेगु लँपु ज्वना न्ह्याः वनाच्वंगु दु।

गुथि विधेयकय् नेवाःतयुगु आपत्ति जूगु खँ

गुथि विधेयक चर्चनिसें क्वय् तक हे स्वल धाःसा नेवाःतयुगु भावनाया अःखः हयातःगु दु। विधेयक हय् न्हयः गुकथं सरोकारवाला पक्षलिसे सहलह ब्याका वनेमाःगु व इमिगु सहमति काय्माःगु खः, अथे काय्गु ज्या मयात। अथे हे गुथि विधेयक धइगु नेवाःतयुगु गुथियात बेवास्ता यानाः नितान्त भूमि नाप जक स्वापूतयाः हःगु खनेदत। उकिं भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयपाखें हे विधेयक न्हयव्वःगु खने दत। थुगु विधेयकयात कयाः स्वल धाःसा यक्व हे आपत्तिया खँ दु। प्रस्तावनाय् गुथि धइगु संस्कृति अलय् सभ्यता धकाः स्वीकार यानातःगु मदु। गुथि धइगु नितान्त भूमिनाप जक स्वाकातःगु दु। धर्म, संस्कृति, संरक्षण सम्बद्धन व विकास अथे हे नेवाःतयुगु पहिचानया रूप्य स्थपित जूगु गुथियात संरक्षण याय्गु तकं

न्हयथनातःगु दु। थुकथं गुथि विधेयकय् न्हयथनातःगुलिं हे नेवाःतयुसं तसकं आपत्ति प्वकाः विरोध याःगु खः।

आः छु याय्गु ?

गुथि विधेयकयात कयाः थुलिमाछि तःधंगु आन्दोलन नेवाःतयुसं याय्धुंकाः आः थुगु आन्दोलनपाखें वःगु उपलब्धियात लागू याना वनेगु लँपुपाखे वनेमाः। उकिंया नितिं निरन्तरकथं सरकारयात खबरदारी याना च्वनेगु, न्हूगु गुथि सम्बन्धी विधेयक तयार याकेगु नितिं आन्तरिक गृहकार्य याय्गु, गुथ्याःतयुगु राष्ट्रिय सम्मेलन यानाः गुथ्याःतयुगु धापू सार्वजनिक याय्गु, नेपाःया आदिवासी जनजाति, मधेसीनिसें उत्पीडित समुदायया समर्थन कया वनेगु ज्या याय्माः। अथे हे माइतीघर मण्डलाय् लखौं नेवाःत सतकय् कुहां वःगु धइगु गुथि विधेयकया नापनापं नेवाःतयुगु हक, अधिकारया सः श्वयुकेगु नितिं न खः। उकिं थ्व इलय् नेवाःत छपें छधी याना यंकेगु तःधंगु अवसरया रूप्य कयाः गम्भीर जुयाः नेवाःतयुगु भावनाकथं न्ह्याः वनेमाःगु आःया आवश्यकता खः।

त्वमिपिठ्त इनाप

लहना वाःपतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादीफइ। छिकपिंसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपतिइ थाय् बियाच्वना। पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु न सुचं बियाच्वना।

लहना वाःपौ

भोछें, यँ

lahana.news@gmail.com

कल्याण मिश्र

नेपा: देय्या आदिवासी नेवा:तयसं हना वयाचर्चिपिं थीथी धःपिं मध्ये नासःद्यः व हेमाद्यःया विस्कं महत्व दु । नेवा:तयसं उकिसनं विशेष याना: ज्यापुतयसं म्ये, प्याखं व धिमय्, दाफा थेंजा:गु थीथी बाजं सय्केगु व स्यनेगु इवलय् नासःद्यः व हेमाद्यःया पूजा याइ । थथे पूजा याइबल्य् खा, हँय्, दुगु व म्ये छु छु लुल, खुया हया: बलि बिल धा:सा नासःद्यः व हेमाद्यः लय्ताइ, याकनं सय्केफइ, नासलं लिइ धइगु मान्यता दुगु जुयाचचन । अथे जुया: नासःद्यः व हेमाद्यः पूजा याइबल्य् बां खुया हया: बलि बीगु चलन दुगु खः ।

न्हापा न्हापा थजा:गु चलन यक्व हे दुगु जुयाचचन । सुंयागु खा, हँय्, दुगु व मेय् तन धा:सा पक्का नं प्याखं व बाजं सय्कीपिंसं खुया: नासःद्यःयात बलि बीधुकल जुइ धका: धाइ ।

नासःद्यः व हेमाद्यःया मूर्ति धा:सा मदुगु जुयाचचन । देगःया अंगलय् स्वकुंला:गु स्वप्वा: जक दइ । अलय् धकिं द्यःने नृत्यनाथ नासःद्यः चिक्व: आखलं च्यायात:गु तुयुगु काप: तयातइ । व काप:यात लाज: धाइ । बलि बीबलय् व हे कापतय् लाक हि म्हुकी । नासःद्यः देगःया तोरणय् धा:सा नासःद्यः प्याखं हुलाचचंगु मूर्ति दय्कात:गु दइ । छगु कथं गोप्यकथं हना वयाचचंमह नासःद्यःयात गोप्यकथं खुयाह:गु बां स्याना: बलि बीगु चलन दुगु खः धाइ । हेमाद्यः धका: हना वयाचचंमह द्यः पवनपुत्र हनुमान जगुलिं व हे प्वाल वयगु वनेगु याइ धइगु धारणा दुगु जुयाचचन । अथे हे नासःद्यःया नापं वा अंगलय् हे हनुमानया चित्र च्यायातयगु यानाह:गु खः धाइ ।

महाद्यःयात नृत्यनाथ, नाट्येश्वर वा भैरवनाथ धका: हने न्त्यः नेवा:तयसं संगीतय् थ्वइगु सः शून्य आकासय् थ्वया: ब्रह्माण्डय् व्याप्त जगुलिं थुक्रिया स्वापू शून्य जुइगु अर्थात निराकार जुइगुया छ्मू प्रतीककथं देगलय् स्वप्वा: जक तया: नासःद्यः पूजा यायगु चलन दुगु खः धाइ । नासःद्यःया स्वंगः मिखाया प्रतीककथं नं स्वप्वा: तयात:गु खः धइगु मान्यता दु । व हे मान्यताकथं आ:तक नं नासःद्यःया देगलय् मूर्ति दय्का मत:गु खः । लिपा वया तिनि महाद्यःया अवतारकथं नृत्यनाथ, नाट्येश्वर, भैरवनाथ नासःद्यःकथं हनेगु चलन दुगु खः धाइ । बौद्ध मतकथं नृत्यनाथ लोकेश्वर व पद्म नृत्य लोकेश्वरयात नासःद्यःया रुपय् हनेगु याइ । अथेतुं श्मसानय् ताण्डव नृत्य यानाचचनीमह महाद्यःयात भैरवनाथ द्यःकथं हनेगु याइ । अथे जुया: हे ख्वपया तौमधिइ पलिस्था यानात:मह भैरवनाथयात भैल: नासःद्यःया नामं हना वयाचचंगु खः । अथेतुं भद्रकाली, महालक्ष्मी व पार्वती देवीपिन्त नं नाट्येश्वरी नासःद्यःकथं हनेगु यानाह:गु खः । छखे ताण्डव नृत्य याइमह महाद्यःयात नृत्यनाथकथं कयात:गु दुसा गणेश:यात नं नासःद्यःकथं हना वयाचचंगु दु । गणेश:यात विश्वकर्मा व कूलद्यःकथं नं कुम्हातयसं हना वयाचचंगु दु । थथे जुया: प्याखं हुलाचचंमह गणेश:या मूर्ति थाय् थासय् खनेदुगु खः ।

स्वनिगःया ज्यापुतयसं धिमेबाजं सय्केगु व धुन्या चा:हुइकेगु सय्केबलय् नासःद्यःया नापनापं हेमाद्यःयात नं विशेषकथं हनेमा:गु चलन दु । थथे हेमाद्यःयात हनेबलय्

नासःद्यःया उत्पति व हेमाद्यःया महिमा

धिमे बाजं थाय्बलय् व धुन्या चा:हुइकेबलय् छुं नं भय त्रास मदयक न्त्याइपुकक धिमे थायगु व धुन्या चा:हुइकेगु शक्ति दइ धइगु विश्वास यानात:गु दु ।

नेवा:तय् चिचीधिकःपिं मस्त थारा न्हुइगु वा ग्याइगु जुल धा:सा नं हेमाद्यः हनुमानयात लड्डु छायगु चलन दु । हनुमानयातखना: मस्त थारा न्हुइगु खः धइगु जनविश्वास दु । हनुमानयात लड्डु छायधुनेवं थारा न्हुयाचचंमह मचा थारा मन्हुइ धइगु जनविश्वास दु ।

अष्ट चिरञ्जीवि मध्ये छम्ह नांजा:मह चिरञ्जीवि हनुमान, रामभक्त हनुमान अथेतुं महाद्यःया अवतार नृत्य व संगीतया द्यःकथं ल्हातिं खैचडि याना: भगवान रामया कीर्तन यायां प्याखं ल्हुयाचचनीमह हनुमानयात हे हेमाद्यः धका: हना वयाचचंगु खः । संगीत रचनाकार ग्रन्थया रचयिता शाङ्गदेवं १३गु शताब्दीइ प्राचीन संगीताचार्य मध्ये आञ्जनेययात नं संगीताचार्यकथं हनात:गु दु । आञ्जनेय धइगु हनुमानया हे नां खः । आञ्जनीपुत्र जगुलिं हनुमानयात आञ्जनेय नं धाइगु खः ।

थ्व हे इवलय् छ्मू पौराणिक आख्यानकथं छक्व: महर्षि गौतम थःगु आश्रमय् महाद्यः व विष्णुयात भोजनया निरतिं व्वंगु जुयाचचन । भोजन थाय् न्त्यः महाद्यः व विष्णु आश्रमया लिककसं च्वंगु पुखुली वना: स्नान यानाचचंबलय् देवर्षि नारदया विणा थाना म्ये हा:बलय् महाद्यः, विष्णु, ब्रह्मा सकसिनं न्त्यइगु ताय्काचचन । उथाय् हे हनुमान वया: म्ये हाल्वाब्यबलय् सकलं भन हे मुध जुयाचचन । भोजनया खं सकस्यां ल्व:मंकल । ताउत जाय्का: नं सुं मव:गुलिं महर्षि गौतम थः हे वया: सकसितं आश्रमय् यंका: भोजन याकल । भोजन थाय्थुंका: हनुमानं हाकनं म्ये हालेगु सुरु यात । हनुमानया म्ये न्त्या: प्रभावित जुया: महाद्यः शुद्धि मदुमह थें जुया: हनुमानया म्हुय ल्हातय्, तुती स्पर्श याना: मस्तं ग्वतुला बिल । थजा:गु दुर्लभ स्पर्श हनुमां काय् खंगुलिं विष्णु व मेरिं द्यःतयसं हनुमानयात धन्य धन्य धका: च्छछल । थथे अद्भूत शक्ति व विलक्षण प्रतिभा दुमह हनुमानयात नेवा:तयसं नासःद्यः नापं तया: हेमाद्यः धका: पुज्याना वयाचचंगु जुल ।

वाद्यवादन, म्ये व प्याखं स्यनीमह गुरु नासःद्यवं दकलय् न्हापां ख्वपय् मन्नाया रुप कया: संगीत व प्याखं स्यनाचचन, तर चेलातयसं धा:सा नासःद्यवं स्यं वयाचचन धइगु मस्यगु जुयाचचन । गुरुं अतिकं बांलाक्क, नासलं लुइक प्याखं व बाद्यवादन स्यनाचचन, तर छ्हु चेलातयसं

गुरयात हे अभद्र व्यवहार यात । अलय् नासःद्यः तंम्वय्का: ख्वपं कविलास डाँडाया भीरय् वया: सिद्ध जुया: च्वंवन । गुरयात मखना: चेलातयसं मा: जूबलय् मल्लगुलिं तान्त्रिक क्यंबलय् 'छिमित बाद्यवादन स्यनीमह गुरु ला नासःद्यः जुयाचचन । छिमिसं वसपोलयात बांला:गु व्यवहार मया:गुलिं तंम्वय्का: कविलास डाँडाया भीरय् सिद्ध जुयाचचंगु दु । अन हे वना: क्षमा पूजा या: हुँ ।' धा:गुलिं फुकक चेला कविलासय् वयक नासःद्यःयात क्षमापूजा या:व:गु जुयाचचन । उबलय् निसें आ:तक नं ख्वपयापिं बाद्यवादन, गायन व प्याखं सय्काचचिपिंसं सिद्धि प्राप्त याय्त थन कविलासयाम्ह नासःद्यःया थाय् वय्मा:गु चलन दुगु खः धाइ । थन वया: नासःद्यः पूजा थाय्थुंका: जक मेपिन्त स्यनेगु थाय्मा: धाइ ।

नासःद्यः व पौराणिकता व लोकबाज्या विषयस शताब्दी पुरुष, संस्कृतिविद् डा. सत्यमोहन जोशीजुं च्यायादीगु 'लोकबाज' च्वसुपाखें ल्हुयागु छुं अंश थथे दु, नेवा:तयगु लोकबाज्या पुचलय् दक्किसियां पुलांगु लोकबाजं खः, धिमेबाजं व न्यकू बाजं । थजा: बाजं गथे याना: आविस्कार जुल, थुक्रिया थीथी लोक धापू दु । न्हापा न्हापा स्वनिगःया नेवा:तयसं बुँज्या सय्का:, छे दने सय्का:, नख:चख: हने सय्का: थःपिनिगु इतिहास व लोक संस्कृति सिर्जना यायां वनाचचंगु इलय् स्वनिगःया न्यागः मणि पुला: क्वय उत्तर पश्चिमपाखे कविलास नांगु छ्मू सा:प हे बांला:गु हिंसिका दुगु पर्वतय् संगीतया प्रवर्तक जुयाचचंमह नासःद्यः मन्नाया भेषय् अन थःगु क्रिडास्थल दय् का: च्वनाचचंगु जुयाचचन ।

कविलासय् च्वनाचचंबलय् थ्व हे नासःद्यवं अनया गामय् च्वंमह छम्ह बांला:मह हिंसि दुमह ल्यासेमह मिसानाप मतिना याना जुयाचचन । लिपा व मिसापाखें छम्ह बांला:मह कायमचा जन्म जुल । मांभौ निम्हेसिनं मचायात सा:त यय् काचचन । छक्व: ईपिं निम्हतिपूया ल्यापु जुल । भौमं धाल, 'थ्व मचा जिगु वीर्य दुमहु' । मांमं धाल, 'थ्व मचा जिगु रजं दुमह' । अन्तय ल्यापु शान्त मजूसैलिं ईपिं निम्हतिपुलिं मचायात बच्छि बच्छि थला कायगु क्व:छित । फलत: बौया वीर्य दुमह 'कवंचा' व अथे हे मांया रजं दुमह 'ख्या:चा' जुल । थथे क्वैयजक दुमह 'कवंचा' व लाग्वारा जक दुमह 'ख्या:चा'या सृष्टि जुल हँ ।

छ्हु नासःद्यवं बिचा: यात, 'विचित्रापिं मस्त पिहां वल । आ: छु थायगु ?' नासःद्यवं भचा नुग: मच्छिकल ।

अलय् नासःद्यवं अन हे कविलास पर्वतय् छथाय् सुनसान थासय् सिंमव: छ्वल्य् आसन दय्का: ध्यान यात । उगु इलय् नासःद्यःया निपा ल्हातिं प्यतुनाचचंगु सिंमवया जवय् खवय् ला:वन । ल्हा: संकुबलय् बाज्या स: पिहां वल । थ्व स: ताय्वं ख्या: व कवं प्याखं ल्हु वल ।

थजा:गु अजू चायापूगु घटना जूसैलिं व भ्वाभ: जुया: दुने फुस्कुलु जुयाचचने धुंक्कूगु ब:चा ग्व:गु सिंमव:यात जवय् व खवय् छ्यंगुलिं भुनाब्यबलय् धिमे बाजं जुल ।

नेवा: संस्कृतिइ संगीतया ख्यलय् नासःद्यः (नृत्येश्वर महाद्यःया हे छ्मू रूप, तर समेबजि व भोग काइमह)या आपालं च्वन्त्यानाचचंगु भूमिका दु । नासःद्यःयात कया: संगीतप्रेमीपिनि अति हे श्रद्धा दु । नासःद्यःयात लय्ताय्के फत कि नासलं लिकाचचने फइ धइगु लोक धारणा हे दु । उकिं संगीत प्रारम्भ न्हापा नासःद्यःया थाय् किसलि तय् मा:गु परम्परा दु ।

नासःद्यःयात बलि बिचा: पूजा याना वयाचचंगु सन्दर्भय् नं छ्मू किम्बदन्ति न्येदु । नासःद्यः कविलास पर्वतय् उत्पन्न जुइथुंका: पूजा या:वनेगु इवलय् छम्ह ज्यापुं नासःद्यःया पूजा याना: सिद्धि चूलाके धका: याक:चा वंबलय् अन कवंचा नं मखं, ख्या:चा नं मखंगु जुयाचचन । अलय् नासःद्यः नं मखंगुलिं अन तसकं हे सुनसान व ग्यानापुस्से च्वनाचचन । अलय् व ज्यापुं ख्या:चा व कवंचायात स:ता: अय्ला: व समेबजि नय्गु ख:सा प्याखं ल्हुल्हुं वा धका: समेबजि त्वलाचचन । अय् नं कवंचा नं मव:, ख्या:चा नं मव: । थथे समेबजि त्वलाचचंबलय् अन छम्ह फैंचा खनेदत । अलय् ख्या:चा व कवंचा लाख्व: हिख्व: जक नय्गु धाधां प्याखं ल्हुया वल । अलय् व ज्यापुया मनय् थुमिसं फैंचाया ला नय्गु इच्छा तया: थ:म्हेस्यां स्याना: मनसैं जित: हे फैं स्याय्त धा:गु जुइ धइगु ताय्का व फैंचायात ग: किया: नासःद्यःया थाय् दुगु लाज: कापतय् हि म्हुका: बलि ब्यबलय् नासःद्यः प्रत्यक्ष प्रकट जुया: प्याखं ल्हुवल धाइ । व हे इलनिसें नासःद्यःया पूजा थाय्बलय् बलि बीगु चलन दुगु खः धाइ । व चलन आ:तक दनि ।

यै, यल, ख्वपय् गुलि नं नासःद्यः दु, प्राय: ईपिं फुकक कविलासं हे साला हया: प्रतिस्थापन यानात:गु खः । नासःद्यःया मूर्ति दइमखु, सांकेतिक भावं अंगलय् प्ला:जक दइ अथवा नासःद्यःयागु स्वंगः मिखा च्यायात:गु धकिं दइ । तर नासःद्यःया देगलय् च्वंगु तोरणय् धा:सा प्याखं हुलाचचंमह नासःद्यःया मूर्ति हे कियात:गु दइ ।

नासःद्यःया देगलय् यक्व थासय् हेमाद्यःया चित्र वा मूर्ति तयात:गु खनेदु । नासःद्यःयात बलि बीबलय् हेमाद्यःयात नं हिं म्हुकी । खय्त ला हेमाद्यः हनुमान जगुलिं बलि मवीमा:गु खः । तर हेमाद्यःयात हनुभैरवकथं हनीगु जुया: बलि बिचाचचंगु खः धाइ । यैया मरुसत:या न्त्यःने दुगु नृत्यनाथया देगलय् नृत्यनाथ महाद्यःथें खनेदुमह छ्मू मूर्तियात हेमाद्यः धका: मानय् याइ । मरुइ त:क्व: चिभा: दुने ला:गु नासः चुकया नासःद्यः व थैंहिंतिना नासःद्यःया देगलय् हनुमानया चित्र च्यायात:गु खनेदु ।

अथेतुं ख्वपय् स्वकुं ला:गु धकिं दुगु नासःद्यः, भवँतय् चण्डेश्वरी देगःया पश्चिमया अंगलय् मिनाग भैरवया क्वय् नासःद्यः पलिस्था यानात:गु दु । वया नापं चण्डेश्वरी महाद्यःया देगःया दु । व स्वकुं ला:गु नासःद्यःया क्वय् छ्मू स्वकुं ला:गु धकिं दु, उकियात हे हेमाद्यः धायगु प्रचलन दु धका: सत्यनारायण प्रजापतिं च्यायादीगु छुपु च्वसुइ न्त्यथनात:गु दु । अथेतुं व हे च्वसुइ ख्वपया लोकह्वा:मह हेमाद्यः दुगु थाय् धका: हेमाख्य:, तौलाछें, याताछें, हेमाननि, वालखु भोछें, तिबुकछें, चपाछें, लिमिथा व इनाचो खः धका: न्त्यथनात:गु दु ।

थथे नेवा:तयसं हना वयाचचिपिं हेमाद्यः व नासःद्यःया नेपा: संस्कृतिइ परम्परागत कथं अतिकं महत्वपूर्ण भूमिका दुगु जुल ।

सम्पूर्ण नगरबासीहरुमा अनुरोध

- नगरपालिकाको अनुमति लिएर मात्र भवन निर्माण गरौं ।
- भूकम्पिय प्रतिरोधात्मक पूर्वाधार/संरचनाको निर्माण गरौं ।
- आफ्नो टोल, चोक, घर आँगन हामी आफैले सफा सुगंध राखि सभ्यताको परिचय दिऔं ।
- आफ्नो घर अगाडीको सडक तथा फुटपाथमा निर्माण सामग्री तथा अन्य कुनै पनि सामान नराखौं ।
- बालश्रम प्रयोग नगरौं ।
- विनाशकारी भूकम्पका कारण भत्केका संरचनाहरुको भग्नावशेष, चोक,

गल्ली, सडक, धार्मिक एवं पुरातात्विक सम्पदा र सार्वजनिक स्थलबाट हटाउन सहयोग गरौं ।

- नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्ने कर, सेवा शुल्क समयमै बुझाऔं ।
- व्यक्तिगत घटना (जन्म, विवाह, बसाई सराई, सम्बन्ध विच्छेद, मृत्यु) को ३५ दिन भित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दर्ता गराई प्रमाण पत्र लिऔं ।
- नगरपालिका कार्यालय प्रति केही गुनासो भए नगरपालिका कार्यालयको ध्यानाकर्षण गराऔं ।

कीर्तिपुर नगरपालिका
नगर कार्यमालिकाको कार्यालय

लखना
LAKHANA WEEKLY

खसला महर्जन

कलाकार
किपा : सोहन मानन्धर

विश्वकप टि-२० कासाया अभियानय् नेपा:

प्रजीत शाक्य

न्यादै न्ह्यः हे विश्वकप टि-२० क्रिकेट कासा म्हितेगु म्हास पूर्वकेधुंकूगु नेपाः हाकनं छक्कः विश्वकप टि-२० कासा म्हितेगु अभियानय् दु।

विश्वकप टि-२० कासा म्हितेगु अभियान अन्तर्गत नेपालं छगू तर्गिं पार याय्धुंकूगु दु। थुने मलेसियाय् जूगु टि-२० विश्वकप छनोट (एशिया पूर्वी) उपाधि त्याकाः। उगु उपाधि त्याकेधुंकाः नेपाः आईसीसी टि-२० विश्वकप एशिया फाइनल्स २०१९य् म्हितेगु नितिं योग्य जुल। विश्वकप टि-२०या उगु ल्यज्या कासा वइगु साउन ४गतेनिसें १२गतेतक सिङ्गापुरय् ज्वनाच्चंगु दु।

निन्दु न्ह्यः जक उगु कासाय् म्हितीपिं १४म्ह दुजः दुगु नेपाःया राष्ट्रिय टिमया घोषणा नं याःगु खः। आईसीसीया प्रतिनिधि अमिनल इस्लाम, प्रमुख प्रशिक्षक उमेश पटवाल व कप्तान पारस खड्काया

ल्यज्या समितिं उगु पुचः ल्यःगु खः।

थुगु कासाय् नेपाःलिसें मलेसिया, सिङ्गापुर, कतार व कुवेत नं दुथ्यानाच्चंगु दु। फुक्क टिमं छगुलिं मेगु पुचः विरुद्ध कासा म्हितेधुंकाः ल्याः धलखय् शीर्ष स्थानय् लाःगु टिम युनाइटेड अरब इमिरेट्सय् जुइगु विश्वकप टि-२० ग्लोबल छनोटया नितिं ल्यइ। ग्लोबल छनोटय् शीर्ष थाय् प्राप्त याःसा नेपालं युनाइटेड अरब इमिरेट्सय् अक्टोबर ११ निसें नोभेम्बर ३ तारिखतक जुइगु दकलय् लिपांगु ल्यज्या कासा म्हिती। गन मेमेगु क्षेत्रया छनोट कासापाखें ल्यःगु मेगु टिमलिसें स्केटल्याण्ड, जिम्बाबे, नेदरल्याण्डस, हङ्कङ्ग, ओमान, आयरल्याण्ड व ग्वसाः देय् युएइलिसे म्हिती। १४गू देय् दुथ्याङ्गु उगु कासाया शीर्ष ६गू थासय् लातथाःसा नेपालं सन् २०२० अक्टोबरय् अष्ट्रेलियाय् जुइगु टि-२० विश्वकप कासा म्हितेखनी।

थुगु अभियान अन्तर्गत दकलय् न्हापां नेपाःया टिम अभ्यासया नितिं मलेसिया वनी। नेपालं असार २८ व २९ गते मलेसियालिसे निगू टि-२० कासाया श्रृंखला म्हिती। थ्यंमथ्यं खुला न्ह्यः युएइलिसे म्हितेधुंकाः नेपाः न्हापांखुसी अन्तर्राष्ट्रिय श्रृंखला म्हितेत्यंगु खः। अथे हे नेपाः व मलेसिया दथुइ जुइत्यंगु थ्व न्हापांगु क्रिकेट श्रृंखला नं जुइ। नेपाः व मलेसिया चीरपरिचित प्रतिद्वन्दी खः। थ्व स्वयां

न्ह्यः थुगु निगू पुचलं थःथवय् आईसीसी व एसीससया यक्व हे कासा म्हितेधुंकूगु दु।

मलेसियाय् कासा म्हितेधुंकाः नेपाः सिङ्गापुर वनी, विश्वकप ल्यज्या कासा म्हितेत। गन साउन ७ गते कतार विरुद्ध कासा म्हिताः 'विश्वकप ल्यज्या कासा'या शुरुवात याइ। व लिपा नेपालं साउन ८ गते मलेसिया, साउन ११ गते कुवेत व साउन १२ गते घरेलु पुचः सिङ्गापुर विरुद्ध म्हिती।

उगु कासाय् म्हितेगु नितिं बन्द शिविरय् दुपिं २५म्ह दुजःपाखें पुचःया ल्यज्या याःगु खः। बन्द

शिविरय् दुपिं भीम सार्की, सन्दीप जोरा, अमित श्रेष्ठ, ललित भण्डारी, नन्दन यादव, राजु रिमाल व साहब आलमं उगु पुचलय्

थःगु थाय् दय् के मफुत। शरद भेस्वाकरं धाःसा पुचलय् पुनरागमन यात।

नेपाःया क्रिकेट पुचःया कप्तान पारस खड्कां तयारी बांलाः जूगु जानकारी बियादिल। 'जिपिं नियमितकथं क्रिकेट कासा म्हिताच्चनागु दु। बन्द शिविर नं बांलाः जुल। अथे हे कासामि ल्यइगु इलय् लिपांगु दच्छिया हे विश्लेषण यानाः उत्कृष्ट पुचः ल्ययागु खः।' कप्तान पारसं धयादिल।

खड्कां थुगु कासाया विजेता 'ग्लोबल छनोट'य् वनीगु जूगुलिं विश्वकप कासा म्हितेगु म्हास कायम यानातयत थुगु कासा तसकं हे महत्वपूर्ण जूगु नं धयादिल। 'नेपाःया वरियता च्वय् लानाच्चंगु दु, उकिं अपेक्षा नं यक्व दु। तर कासा त्याकेत कासाख्यलय् बांलाःगु प्रदर्शन याय्माः व जिपिं उत्कृष्ट क्रिकेट कासा म्हिताः

त्याकेगु जुइ।' पारसं धयादिल।

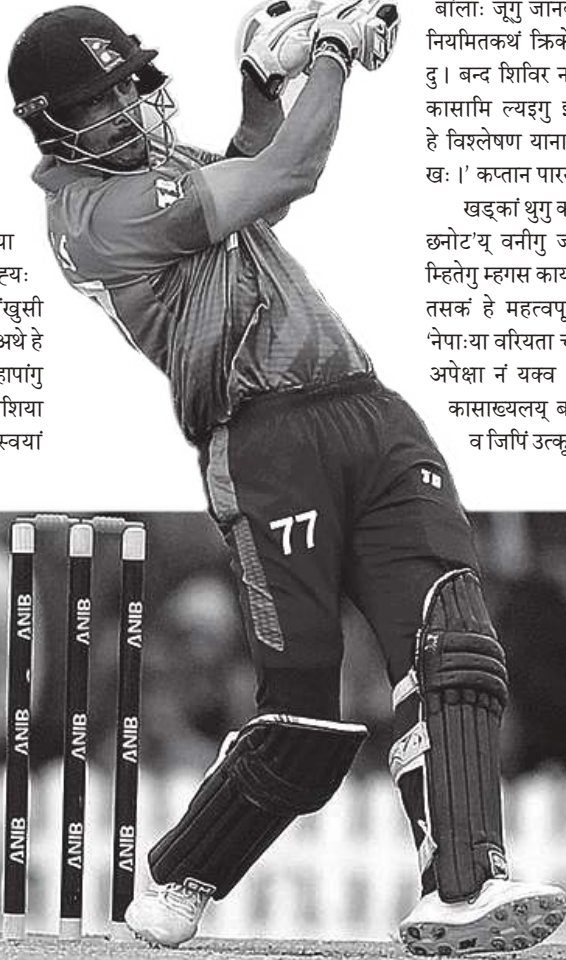
अथे हे कप्तान पारसं शरदया अनुभव ज्या ख्यलय् वइगु जुयाः बिचाः यानाः हे पुचलय् दुथ्याकागु नं धयादिल। वय् कलं मलेसियाय् जुइगु निन्दुया श्रृंखला सिङ्गापुरय् जुइगु कासाया नितिं यक्व हे फाइदा बीगु नं अपेक्षा यानादिल। वय् कःया कथं सिङ्गापुर व मलेसियाया मौसम छगू हे जुइगुलिं नेपाःया कासामि आईसीसी टि-२० विश्वकप एशिया फाइनल्स २०१९ म्हितीबलय् सिङ्गापुरया मौसमलिसे नं अभ्यस्त जुइ।

अथे हे नेपाःया क्रिकेट पुचलय् प्रशिक्षक पटवालं कासामिपिनिगु लय्, फिटनेस व टिमया आवश्यकताकथं हे टिम ल्ययागु नं धयादिल।

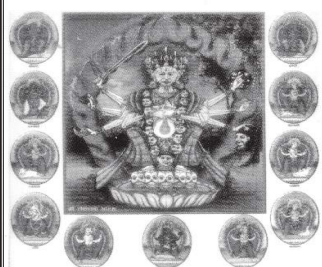
नेपाःया टिम

पारस खड्का (कप्तान), अविनाश बोहरा, बसन्त रेग्मी, विनोद भण्डारी, दीपेन्द्रसिंह ऐर, ज्ञानेन्द्र मल्ल, करण केसी, ललितनारायण राजवंशी, पवन सराफ, प्रदीप ऐरी, रोहित पौडल, सन्दीप लामिछाने, शरद भेस्वाकर व सोमपाल कामी।

वैकल्पिक कासामि : कुशल भुर्तेल, जीतेन्द्र मुखिया, सुसन भारी र आरिफ शेख।

थुगु अभियान अन्तर्गत दकलय् न्हापां नेपाःया टिम अभ्यासया नितिं मलेसिया वनी। नेपालं असार २८ व २९ गते मलेसियालिसे निगू टि-२० कासाया श्रृंखला म्हिती। थ्यंमथ्यं खुला न्ह्यः युएइलिसे म्हितेधुंकाः नेपाः न्हापांखुसी अन्तर्राष्ट्रिय श्रृंखला म्हितेत्यंगु खः। अथे हे नेपाः व मलेसिया दथुइ जुइत्यंगु थ्व न्हापांगु क्रिकेट श्रृंखला नं जुइ। नेपाः व मलेसिया चीरपरिचित प्रतिद्वन्दी खः। थ्व स्वयां न्ह्यः थुगु निगू पुचलं थःथवय् आईसीसी व एसीससया यक्व हे कासा म्हितेधुंकूगु दु

राम प्रजापति
प्रोप्राइटर

हार्ती मिठाई भण्डार
(शुद्ध शाकाहारी)

कालिमाटी चोक, टंकेश्वर मार्ग, काठमाडौं।
फोन नं. : ४२७२९९९, मो. ९८०३९८०६९९

यहाँ:-विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अर्डर अनुसार मिठाईको व्यवस्था गरिन्छ।

(क) व्यापारी त्यासा
(ख) हायरपचेज त्यासा
(ग) आवासीय त्यासा

(घ) शेयर त्यासा
(ङ) मुद्दी रसिद धितो त्यासा
(च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुदेशीय सहकारी संस्था लि.

ह्वनारौं, पाको, न्हूसतक, येँ, नेपाः

फोन ल्याः ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

लिपि नखः भःभः धाय्क हन

नेपाःया भाषा, साहित्य नापं संस्कृतिया संरक्षण व सम्बर्द्धन यायगु नितिं बसन्तपुली तःजिक लिपि नखः हन ।

लिपि गुथिया ग्वसालय् गुथिया नायः निरञ्जन ताम्रकारया अध्यक्षताय् महेशमान 'लँजुवाः' न न्ह्याकादीगु उगु ज्याइवलय् मूपाहाँ कथं यँ महानगरपालिकाया प्रमुख बिद्यासुन्दर शाक्य, विशेषपाहाँ कथं प्रदेशसभाया सांसद राजेश शाक्य, गुथिया संरक्षक जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठ भायादीगु खः ।

नेपाःया दक्क जात्रा पर्व, बहाः बहीया संरक्षण सम्बर्द्धन व विकासया नितिं यँ महानगरपालिका माःकथं फक्क ग्वाहालि याना वयाच्चनागु व निरन्तर याना वनेगु न

बचं बियादिल । संयुक्त राष्ट्र संघय् रञ्जना लिपि नेपाःया मौलिक लिपिकथं दर्ता जुइत ताःलाःगु हुनिं थुगु लिपिं हलिमय् नेपाःयात म्हसीका ब्यूगुलिं थुगु लिपि संरक्षण व प्रबर्द्धनया नितिं ज्या यानावनेगु प्रतिबद्धता विशेष पाहाँ राजेश शाक्य प्वकादिल ।

लिपिया विकास यायगु ज्या जनस्तरं जुयाच्चंगु खनेदु, थ्व तसकं बांलाःगु खँ जूगु कनादिसे राष्ट्र हे च्यूताः कयाब्यूसा अफ तसकं तिबः जुयावनीगु जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठ धयादिल ।

ज्याइवलय् ब्याताःगु सिं, क्रिष्टल, सेरामिक, टिसर्ट थेंजाःगु थीथी हलंज्वलनय् रञ्जना लिपिं क्रियातःगु कलाकृति त न्ह्यब्याताःगु खः ।

त्वाःया गुरुपिन्त सम्मान व साँस्कृतिक ज्याइवः

'जीवन्त संस्कृति ल्यंका तय्, नेवाः म्हसीका म्वाका तय्' धइगु नारालिसे नःबहिल त्वाःया गुरुपिन्त हनाबना यासे थीथी बाजंखलःया न्हूपिं ल्याय्म्ह पुचलं नेपाःया थीथी परम्परात बाजंत थानाः साँस्कृतिक ज्याइवःत न्ह्यब्वल ।

जीवन्त संस्कृति संरक्षण समाजया ग्वसालय् जूगु उगु ज्याइवलय् प्रदेश नं. ३या सांसद अष्टलक्ष्मी शाक्य मूपाहाँकथं भायादीगु खःसा विशेष पाहाँकथं यँ महानगरपालिकाया प्रमुख बिद्यासुन्दर शाक्य भायादीगु खः ।

समाजया नायः किरण साय्मिया सभाध्यक्षताय् जूगु उगु ज्याइवलय् २३ वडाया पुलांम्ह नायःलिसें समाजसेवी पवित्र बज्राचार्य, सभासद राजेश शाक्य, २३ वडाया नायः मचाराजा महर्जनलिसें त्वाःया हनेबहःपिं व्यक्तित्वपिन्सं पाहाँकथं ब्वति कयादीगु खः ।

नेवाः नखःचखः व संस्कारय् बनस्पति सफू पितब्वज्या

डा. निर्मला जोशी व प्रा. डा. सुन्दरकृष्ण जोशीया मंकाः कृति 'नेवाः नखःचखः व संस्कारय् बनस्पति' छगु ज्याइवःया दथुइ नेपाःया केन्द्रीय विभाग यलय् पितब्वज्या जूगु दु ।

संस्कृतिया जन्मदाता प्रकृति खः धइगु जानकारी ब्यूसें नेवाः जातिया नखःचखः व संस्कृति, संस्कार प्राकृतिककथं महिना अनुसार दइगु बनस्पतिइ आधारित जूगु मूपाहाँ बनस्पतिविद् प्रा.डा.तीर्थ बहादुर श्रेष्ठ कनादिल ।

सरकारया अव्यवस्थित नीतिया हुनिं नेवाः जातिया थाय्वाय्या नापं भाय्

विस्थापित याना यंकाच्चंगु दु । थुक्रियात इलय् हे माःगु पलाः न्ह्याके मफुत धाःसा न्हनावनीगु तर्क संभावना दुगु नेपालभाषा केन्द्रीय विभागया प्रमुख प्रा.डा. ओमकारेश्वर श्रेष्ठ धयादीगु खः ।

उप-प्राध्यापक राजनलाल जोशी न्ह्याकादीगु उगु ज्याइवलय् प्राकृतिक रूपं वासःया रूपय् छ्यलेज्युगु बनस्पति नेपालय् हे आपालं दुगु जूगुलिं आः वइगु बृक्षारोपण ज्याइवलय् नेपाली पुसा (Nepali Seeds) यात प्राथमिकता बिया वन धाःसा थुकिं भाषा, संस्कृतिया संरक्षण व सम्बर्द्धन जुइगु थुगु सफूया च्वमिपिन्सं जानकारी बियादिल ।

मकवानपुरया नेवाः गुथि संगठित

नेवाः समुदायया खलः, पुचः र गुथितयगु प्रतिनिधिपनिगु मुँज्यां नेवाः गुथि खलः नीस्वन । प्रदेश नं. ३या सभामुख सानुकुमार श्रेष्ठ मू पाहाँकथं भायादीगु उगु मुँज्यां अनिल खड्गीया अध्यक्षताय् २१म्ह दुजः दुगु तदर्थ समिति नीस्वंगु खः ।

उगु समितिइ विष्णुलाल श्रेष्ठ, रामकुमार मानन्धर व मेनका श्रेष्ठ न्वकूकथं च्वनादीगु दुसा मूख्याञ्जेय् शुकुराज जोशी, छ्याञ्जेय् विष्णुकुमारी श्रेष्ठ, दांभरिइ विष्णु श्रेष्ठ व ल्यू दांभरिइ भूवन जोशी च्वनादीगु दु ।

यल महानगरपालिकाया प्यक्वःगु नगरसभापाखें बजेट पारित

यल महानगरपालिकापाखें आर्थिक दँ २०७६/७७या नितिं ५० अर्ब १७० करोड ९६० लाख ३२६ तकाया बजेट पारित जूगु दु ।

यल महानगरपालिका वंगु मंगलवाः प्यक्वःगु नगरसभाय् महानगरपालिकाया प्रमुख चिरिबाबु महर्जन न्ह्यब्यादीगु उगु बजेट सर्वसम्मति पारित याःगु खः ।

बजेटय् मुख्य यानाः पूर्वाधार विकासया नितिं २० अर्ब ७३० लाख ६३६ तका, सामाजिक सुरक्षाया नितिं ४६० करोड तका, सामाजिक विकासया नितिं १६० करोड ८४० लाख व ४५६ तका, वातावरण व विपद् व्यवस्थापनया नितिं १६० करोड ५५० लाख तका, संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह व सुशासनया नितिं २० करोड २५० लाख तका विनियोजन याःगु दु ।

नगरसभाया उलेज्या यानादिसे संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री लालबाबु पण्डित विकास व सेवाया विषयस

छुं न कथंया राजनीति यायमज्युगु धयादिल । कर्मचारीतन्त्रय् स्थायी, करार, अस्थायी, ज्यालादारी, आंशिक कर्मचारी दइ, अथे जूसां म्हिगः थौं ठेकेदारी यानाचर्वापिं ठेकेदारतय् न स्वतः स्थायी यायमा धकाः आन्दोलन याइगु धासें मन्त्री पण्डित असम्भव खँ सरकारयात मधाय् सम्बद्ध पक्षयात इनाप यानादिल ।

व्यक्लं संघीय निजामती सेवा ऐन, प्रदेशसभाय् निजामती मापदण्ड व आधार, स्थानीय मापदण्ड व आधारत पास यायगु अवस्थाय् दुगु जानकारी नं बियादिल ।

मिखा दान ज्याइवः जुल

यल महानगरपालिका वडा ल्याः ८ स्वास्थ्य कार्यान्वयन समिति गुईत्वाःया ग्वसालय् मोतिबन्दु ल्वय्या निःशुल्क शल्यक्रिया व मिखा परीक्षण शिविर जुल ।

तिलगंगा आँखा अस्पतालया प्राबिधिक ग्वाहालिलिसें आँखादान समाजया संयोजक मोतिशान्ति शाक्यया ग्वाहालिपाखें जूगु उगु ज्याइवलय् २५२म्हसिया मिखा परीक्षण याःगु खःसा २१म्हसिया मिखाया शल्यक्रिया याय्

माःगु जानकारी ब्यूगु दु । अथे हे ३५म्हसित फलो-अपय् सःतूगु नं जानकारी ब्यूगु दु ।

समाजसेवीलिसें समाजया संयोजक मोतिशान्ति शाक्य छम्ह मनुखं मिखा दान यात कि प्यम्ह मनुखं खनिगु जूगुलिं मिखादानया ज्याइवः जनमानसय् चेतनामूलक न्ह्याका वयाच्चनागु धयादिल । उगु ज्याइवःयात 'इनर हवील क्लब अफ पाटन'पाखें ग्वाहालि याःगु खः ।

गुथि...

आन्दोलनप्रति एक्यबद्धा प्वकेबिइगु कथंया ज्याभ्वः असार २० गते शुक्रवाः जूवनाच्चंगु दु धयादिसें उक्रियात अफ प्रभावकारी रूपं यायगु जुइ धकाः तर्क धाःगु दु । अथे हे आन्दोलनयात निरन्तरता बिया वनेगु नाप नाप गुथि विधेयकया थासय् नेवाःतय्सं थःपिनिगु हे कथंया विधेयक तयार याना वनेगु अले उक्रियात हे कार्यान्वयन याके बिइगु रणनीति सहित आन्दोलनत पक्ष न्ह्याः वंगु दु । उखेसरकार धाःसा आन्दोलनयात सिथिल याना गुथि विधेयक छुं छुं संशोधन याना हाकन हयगु तयारी याःगु दु धकाः सूत्र धाःगु दु ।

विश्व...

अथे हे संघर्ष समितिया संयोजक गणपतिलाल श्रेष्ठयाकथं विश्व सम्पदा क्षेत्र लगानी मुंकेगु श्रोत खः । 'छुं जुयाः धलखं चीकूसा राज्यं तःधंगु नोक्सानी फयमाली ।'

श्रेष्ठ धयादिल, 'विधेयक लि त काःगुलिं बुधवाः याय् धयातःगु विरोधसभा 'खबरदारी सभा'य् हिलागु खः ।' व्यक्लं प्रधानमन्त्रीया वक्तव्यय् आश यायगु थाय् दुसां नं फुकक गुथ्याःपिनिगु मर्मकथं मज्जु नं धयादिल । 'पुनःलेखन सरोकारवाला निकायलिसे च्वनाः जुइमाः ।' श्रेष्ठया धापू दु ।

यँ, यल व ख्वपया दरबार क्षेत्रलिसे सम्बन्धित लिच्छवीकालीन, मल्लकालीन व शाहकालीन यानाः स्वंगु ईया जात्रा पर्व दु । स्वयम्भू व बौद्ध स्तूपलिसे बौद्धधर्मालम्बीपिनिगु संस्कृति, पर्व, पशुपति व चाँगुनारायण देगःलिसे हिन्दूधर्मालम्बीलिसे संस्कृति स्वानाच्चंगु दु ।

दरबारय् म्वाःलि (सनाई बाज) गुथिइ ४०म्ह मध्ये बाजं थाइम्ह यल दुपाः त्वाःया ७६दँ दुम्ह कान्छा कपाली जक ल्यंदनि । दरबार क्षेत्रया कृष्ण, भिंछः, तलेजु देगलय् सुथय् सनिलय् थुगु बाजं थाय्गु बन्द जुइधुकल । कात्तिक प्याखं हुइकीबलय् जक थाय्गु चलन ल्यंदनि ।

व्यञ्जनकार व कपाली प्रतिनिधि पात्र जक खः । दरबारय् लिच्छवीकालीन मू छँ आगंघः (माजु)या पुजाविधि लिसे मेमेगु ७गु पर्व स्वानाच्चंगु दु । नवदुर्गा भवानी देवी गुथि, थेच्च, तलेजु, नाय् बाजं खलः, यल मू खलः, क्वर्नि खलः, महालक्ष्मी द्यःपाला, कुमारी छँ, क्वर्नि देगःया द्यःपाला, गंयाखं खलः, नकबहिल (अष्टमातृका प्याखं), डंगु खलः, हौगःलिसेया गुथि दरबारलिसे स्वानाच्चंगु दु । जात्राय् थुगु गुथिया अलग्ग अलग्ग हे भूमिका दु ।

यलया लेलेया निम्ह मस्त हयाः जेनेतेन जात्रा यात । परम्पराकथं गंगु रथया जात्रा जुइगु खः । २०६७साल न्हयः निगू जक न्ह्यानाच्चंगु खः । आः स्वंगु न्ह्यानाच्चंगु दु । विधेयकया हरेक बुँदा जग्गालिसे जक सम्बन्धित दु । जात्रा पर्व न्ह्याकेगुयात कयाः छुं न व्यवस्था मदु । थुकिं स्वभाविककथं जात्रा न्हनावनीगु अमालकोट कचहरी ज्याकू ग्वलया द्वारे (मू मनु) पूर्ण डंगोलं धयादिल ।

शिक्षालाई सीपसँग, सीपलाई उत्पादनसँग, उत्पादनलाई बजार तथा बजारलाई रोजगारीको अवसर र आर्थिक विकाससँग जोड्ने अभिप्रायले नेपाल सरकारद्वारा गठित कार्यदलले मानव संसाधनको आँकलन तथा प्रक्षेपण कार्य गरिरहेको सन्दर्भमा नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेबसाइट मार्फत वा www.hrp.gov.np मा रहेको online विवरण तथा सुझाव संकलन फारम योग गरिदिनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

**Email: hrp@moest.gov.np
Toll Free No.: 16600100382**

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

एसइइ पास जूषिं : न्यू जेनिथ इङ्ग्लिस मोडेल स्कूलपाखें २०७५या एसइइ ५८ म्ह पास जुयादीपिन्त छू ज्याइवःया दथुइ स्कूलया प्रिन्सिपल राजु महर्जन नेवाः संस्कृतिकथं खये सग बियाः भितुना देछायगु ज्या जूगु खः ।

कक्षा ११ य न्हूगु भर्ना चाल

१९ दँ न्ह्यवनिसें +२ सञ्चालन जुयाच्वंगु थुगु ब्वनेकुथिइ न्हूगु भर्ना चाल ।

Management

- Accountancy
- Economics
- Business Studies

Humanities

- Population/ Travel & Tourism
- Sociology/Population
- Rural Development
- Health & Phy. Ed./ Env. Science

Education

- Introduction to Education
- Instructional Pedagogy
- Population Ed./Env. Science
- Health & Physical Education

परोपकार आदर्श माध्यामिक विद्यालय
भिंघ त्वाः, येँ, फोन : ४२६३७८८, ४२६०२१२

A Gateway to the Zenith of Success

Admission Open

in Special Management Classes

+2

- Hotel Management
- Computer Science
- Business Studies

ZENITH
ENGLISH MODEL SCHOOL

You don't just learn here, you explore.

Shrawanghi-18, Tamagaha
+977 1 4248184, 4215428
8873
NewZealand@zenithnepal.com
newzealand@zenithnepal.com
newzealand@zenithnepal.com

सेमिनार वा कार्यक्रमया नितिं लञ्च बक्सया डोर टु डोर सर्भिस यायगु नं व्यवस्था दु । नापं स्पेशल कुल्फी व बर्थ डे केक नं उपलब्ध दु ।

Delicious Sweets

बिगबेल
BIG BELL
Sweet & Snacks Pvt. Ltd.

Kamaladi, Ganeshthan
Kathmandu, Nepal
Tel: 01 4247075, 014244323

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान ।
दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान ॥

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

स्तरीय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निमित्त, असहायपिन्त जक निःशुल्क

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय
२०१३

उपलब्ध सेवा

२४ सै घन्टा सेवा

- आकस्मिक सेवा
- प्याथोलोजी
- एक्स-रे
- ई.सि.जी.
- इको
- वासः घसः
- अन्तरंगा सेवा

शल्यक्रिया

- मोतिबिन्दु
- जनरल सर्जरी
- न्हायपं, न्हाय, जापः
- हाड जोर्नी नशा
- पिसाव नलीया पत्थर बिना चिरफार

बहिरङ्ग सेवा

- मुटु लव्य
- प्वाःया लव्य
- युरोलोजी
- मिसा लव्य
- मचा लव्य
- वाया लव्य
- मिसा लव्य
- जनरल मेडिसिन
- चर्म तथा यौन लव्य
- न्हायपं, न्हाय, जापःया लव्य
- जनरल हेल्थ चेकअप
- थाइराइड व मधुमेह लव्य
- चिकित्सा मनोरोगविद परामर्शदाता सेवा

अन्य सेवा

- ड्रेसिङ्ग
- ईण्डोस्कोपी
- कोलोनोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
- युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला

२४ घण्टा
ईमरजेन्सी सेवा

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन : ४२१६१३८, ४२५७९११, ४२६६२२९, E-mail: cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np